

Terugblik

**Nabij in
coronatijd**

PAGINA 13

**Buiten de
Lijntjes: sneller
de juiste hulp**

PAGINA 19

**‘Hij heeft
zijn baan hier
verdiend’**

PAGINA 33

In vogelvlucht

KERNCIJFERS 2020

CLIËNTEN
BEGELEIDEN
WE STEEDS
VAKER THUIS

22%

2015-2020

Afbouw Beschermd wonen
(Wmo, Jeugdwet)

INZET MET
PASSIE, ELKE
DAG OPNIEUW

576
MEDEWERKERS

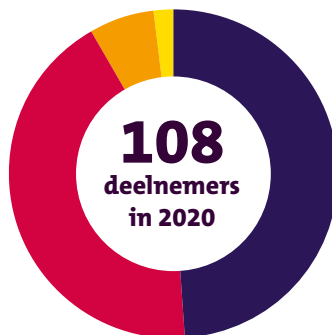

FACT-TEAM KIND
EN JEUGD

19

KINDEREN IN
BEGELEIDING

IPS: succesvol op weg naar werk

- 53 op weg naar werk of opleiding
- 46 vonden betaald werk (21 in 2020)
- 7 volgt opleiding (3 gestart in 2020)
- 2 werkt en volgt opleiding

€ 4,3 MILJOEN

Kostenbesparing voor gemeenten in 2020

Omzet daalde in 2020 met €4,3 miljoen ten opzichte van 2015 (ingangsdatum Wmo)

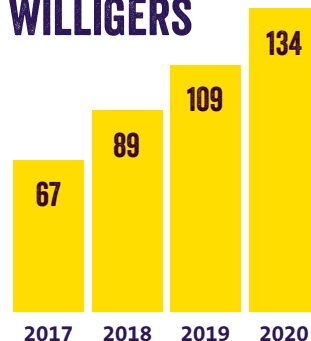
WEER EEN DAK BOVEN JE HOOFD

**9 VOORMALIG DAKLOZEN
KREGEN MET HOUSING
FIRST EEN WONING**

**EFFECTIEF EN
WERKZAAM IN 20
GEMEENTEN VAN
MONTFERLAND TOT
OVERBETUWE**

**IN DRIE JAAR
100%
MEER VRIJ-
WILLIGERS**

Aantal cliënten in zorg 2.021

524 in beschermd wonen
1.497 in ambulante
begeleiding

6 BUURTCIRKELS IN BEDRIJF

44 deelnemers Buurtcirkel

Deelnemers 2016-2020

79 gestart

30 maken overstap van BW naar
ambulante begeleiding

16 bouwen begeleiding volledig af

Contact en verbinding zijn van onschatbare waarde

In deze Terugblik kijken we terug op een bijzonder jaar. Een jaar waarin we ons met hart en ziel hebben ingezet om ook tijdens de pandemie de best passende begeleiding aan onze cliënten te bieden. Een forse uitdaging die veel van ons vroeg! Maar ook een die het beste in ons naar boven haalde. Vanuit onze drijfveer om datgene te doen wat bijdraagt aan (extra) herstel van onze cliënten, vonden wij ook in het hectische 2020 de ruimte voor intensivering van samenwerkingen en doorontwikkeling van onze begeleiding. Het project Buiten de Lijntjes is hiervan een mooi voorbeeld. Kwetsbare inwoners vallen hierdoor niet tussen wal en schip, vinden sneller de weg naar de juiste hulp en kunnen in de toekomst blijven rekenen op herstelgerichte ondersteuning. Onder andere door de inzet van ervaringsdeskundigen. Dat de begeleidingsvraag van onze cliënten centraal staat, zie je ook terug in het bijzondere verhaal van Nana over onze pilot gecombineerde intensieve ambulante begeleiding samen met de gemeente Arnhem. Zij vertelt hoe zij door deze samenwerking 'in de driehoek' de kracht hervindt om op eigen benen te staan. Contact en verbinding zijn sleutelwoorden in dit bewogen jaar. En van onschatbare waarde.

Zo waren veel cliënten blij met ons alternatieve online activiteitenprogramma en het coronazelfhulpboek. En bewezen ook de Buurtcirkels hun cruciale, verbindende rol. Neem

het voorbeeld van Sudesh. Met steun van dit sociale netwerk zet hij de stap van beschermd naar zelfstandig wonen en bouwt hij aan zijn nieuwe toekomst.

Tot slot was de totstandkoming van het Kompas, ons toekomstplan voor 2021-2025, een mijlpaal. De mooie en hartverwarmende gesprekken met maar liefst 140 in- en externe stakeholders waren een bron van inspiratie. Online, toen dat live niet meer mogelijk was. De betrokkenheid en inbreng waren er niet minder om.

Deze Terugblik, de publieksversie van ons bestuursverslag, geeft een inkijkje in een bijzonder jaar. Met ontroerende en hoopvolle verhalen en creatieve oplossingen die zorgden voor contact en verbinding. Daar mogen we met recht trots op zijn!

Ik wens je veel leesplezier.

Hillegonde van den Berg

Raad van Bestuur RIBW Arnhem & Veluwe Vallei

INHOUDSOPGAVE

TERUGBLIK 2020

8 'Wij helpen haar alleen de goede richting op'

Nana maakt grote sprongen vooruit dankzij de combinatie van specialistische en basisbegeleiding.

19 Over muren van zorginstellingen heen kijken

Ervaringsdeskundigen denken mee over welke zorg het beste past.

30 'Hier is ruimte om te zijn wie ik ben'

Bij Kunstportaal creëert Dick kunst waar hij trots op is.

EN VERDER

06 > Specialist in herstelondersteunende begeleiding **12** > Nabij in coronatijd **14** > Blij met Buurtcirkel **17** > Samenwerking maakt iedereen sterker **22** > Hoogwaardige zorg in één week **25** > Cliënten doen mee vanuit hun eigen kracht en mogelijkheden **28** > Ook digitaal dichtbij **33** > 'Hij heeft zijn baan hier verdiend' **36** > Organisatie van eenvoud **38** > Veilig werken tijdens de pandemie **40** > Coronaproof de crisis door **42** > Kompas voor de toekomst 2021-2025

SPECIALIST IN HERSTEL- ONDERSTEUNENDE BEGELEIDING

Als specialist in herstelondersteunende begeleiding maken we gebruik van de krachten en mogelijkheden die aanwezig zijn bij iedere cliënt. Deze vormen de basis voor een voorspoedig herstel, geven zelfvertrouwen en moedigen aan tot persoonlijke ontwikkeling. Hiermee willen we deze mensen zo veel mogelijk de regie over hun leven teruggeven en zorgen dat zij naar vermogen meedoen in de samenleving.

FORENSISCH BELEID GEÏMPLEMENTEERD

Het forensisch beleid is in 2020 geïmplementeerd. Er is een speciaal team van forensisch plaatsingsfunctionarissen aangesteld en de overige betrokken teams zijn geschoold in het omgaan met forensische problematiek. De teams die 'forensisch beschermd wonen intensief' bieden, krijgen vanaf 2021 begeleide intervisie.

ONS VAKMANSCHAP IS CONTINU IN ONTWIKKELING

Ons vakmanschap is continu in ontwikkeling. Ook in 2020 onderzochten we, samen met cliënten, opdrachtgevers en partners hoe we nog meer van toegevoegde waarde kunnen zijn voor de cliënt. Zodat we onze cliënten op het juiste moment en op maat de juiste begeleiding kunnen geven. Met behoud van kwaliteit en tegen lagere kosten.

VOORDELEN GECOMBINEERDE INTENSIEVE BEGELEIDING

1

OPTIMALE
ONDERSTEUNING
HERSTELPROCES
CLIËNT

2

FLEXIBEL: JUISTE
EXPERTISE OP HET
JUISTE MOMENT

3

LAGERE
KOSTEN

POSITIEVE RESULTATEN MET INTENSIEVE BEGELEIDING 'IN DE DRIEHOEK'

Samen met de gemeente Arnhem en sociale wijkteams onderzochten we in 2020 hoe we onze ambulante begeleiding nog effectiever konden maken. In een gezamenlijke pilot brachten we ons nieuwe aanbod in de praktijk: *gecombineerde intensieve begeleiding*; een combinatie van basisbegeleiding en specialistische ambulante begeleiding. Met een specialistisch begeleider (hbo) gaat de cliënt op zoek naar oorzaken van psychische kwetsbaarheid en werkt hij/zij aan het versterken van eigen regie. De basisbegeider (mbo4) biedt (betaalbare) basisbegeleiding en ondersteuning bij het dagelijks functioneren. Alle betrokkenen zijn tevreden over de geboden kwaliteit en flexibiliteit. En gemeenten waarderen het behoud van kwaliteit tegen lagere kosten.

3,7

INZET GEMIDDELD AANTAL
UREN BEGELEIDING PER WEEK

60% PERSOONLIJK
BEGELEIDER

40% MEDEWERKER
BEGELEIDING

ZORG KWETSBARE OUDEREN

SLUIT NU NOG BETER AAN OP HUN

SPECIFIEKE ZORGBEHOEFTE

Onze BW-pluslocaties zijn volledig toegerust op de 24/7 begeleiding van psychisch kwetsbare ouderen (55+) met een combinatie van psychiatrische en somatische problematiek. Om hen de beste zorg te blijven bieden, hebben we afgelopen jaar de wensen en behoeften bij deze doelgroep geïnventariseerd. En vervolgens bepaald met welk specifiek aanbod we daarbij het beste aansluiten. Het aanbod is bovendien direct Wlz-proof gemaakt. De implementatie vindt plaats in 2021. Wijzigingen die we doorvoeren zijn onder andere:

- Meer aandacht voor zingeving & levensvragen
- Meer aandacht voor somatiek (screening, monitoring en leefstijlbevordering)
- Uitbreiding aanbod dagbestedingsactiviteiten
- Aanvullende scholingen voor medewerkers BW-plus
- Werving van medewerkers met een verzorgende/verpleegkundige achtergrond

ONDERZOEK NAAR CLIËNTTEVREDENHEID VERBETERD

Wat vinden cliënten van de begeleiding die zij krijgen? Inzicht in het waardeoordeel van cliënten is van groot belang. Daarom hebben we, in samenspel met onze cliënten, de vragenlijst en werkwijze voor het meten van de cliëntwaardering verbeterd. Zodat we nog beter aansluiten bij de behoeften en wensen van onze cliënten. Dit nieuwe instrument helpt ons om onze organisatie en de begeleiding verder te ontwikkelen. We verzamelen de feedback van onze cliënten daarbij niet meer jaarlijks, maar voortdurend door het hele jaar heen. Zo houden we continu de vinger aan de pols en kunnen we direct actie ondernemen. Met als uiteindelijke doel: het vergroten van de tevredenheid.

7,8

Beschermd wonen

8,3

Ambulante
begeleiding

Bron: Cliëntwaarderings-
onderzoek 2020

CLIËNTEN
GEVEN ONS
EEN GOEDE
WAARDERING

‘Wij helpen haar alleen de goede richting op’

Jarenlang werd Nana's leven beheerst door een angststoornis, het gevolg van een zeer onstabiele en onveilige jeugd. Sinds de zomer van 2020 krijgt zij een combinatie van specialistische en basisbegeleiding. Het is nog vroeg, maar toch spreken Maytrie Ramanand (specialistisch begeleider) en Marit Huigens (basisbegeleider) al van een succes.

Ook Nana is blij: "Ik kan eindelijk weer vooruitkijken."

Moeilijk uit bed komen, een almaar slechter wordende band met haar familie en steeds meer angsten.

Tot drie jaar geleden zat Nana diep in de put. "Gelukkig zat er wel ergens in mij de wil om beter te worden." Inmiddels gaat het de goede kant op met Nana. Met begeleiding van RIBW AVV en intensieve traumabegeleiding ging ze de confrontatie met haar angsten aan. Sinds afgelopen zomer krijgt zij de nieuwe vorm van gecombineerde intensieve begeleiding. "Het gaat een stuk beter. Ik kan beter omgaan met mijn emoties en ook de band met mijn familie is verbeterd. Dankzij de hulp van Maytrie en Marit heb ik in een korte tijd grote sprongen vooruitgemaakt."

Taken beter verdeeld

Ook Maytrie is blij met de nieuwe vorm van intensieve begeleiding thuis. "Voorheen was één begeleider verantwoordelijk voor alle taken bij cliënten thuis. Denk aan de ondersteuning bij het huishouden en het dagelijkse

leven en het omgaan met kwetsbaarheden. Die taken zijn in deze zorgcombinatie helder verdeeld voor de meest passende hulp. We werken nu nauw samen 'in de driehoek' zoals we dat noemen. Dat levert echt meerwaarde op: 1+1+1=4." Waar Maytrie als specialistisch begeleider meer het psychologische gedeelte oppakt, houdt

Marit zich vooral bezig met de praktische taken. Zo richt Marit zich bijvoorbeeld op het leren bijhouden van een agenda en het creëren van een dagritme. "Pas als er rust en ruimte in huis is, ontstaat er ook meer rust in je hoofd om te werken aan je herstel. De basis moet op orde zijn. Maytrie kan haar uren daarna volledig benutten om met Nana aan haar angsten te werken."

Geruststellend idee

Nana denkt dat haar vooruitgang mede te danken is aan het duidelijke concept van de gecombineerde zorg.

“Ik weet precies wat de taken van Maytrie en Marit zijn en wat ik van hen kan verwachten. Zo weet ik altijd van tevoren aan wie ik welke hulpvraag kan stellen. Die duidelijkheid helpt mij sneller te herstellen. Het is ook fijn dat ze nooit tegelijk met vakantie zijn, zo heb ik altijd bekende gezichten om mij heen. Daarnaast vind ik het een geruststellend idee dat ze elkaar bijpraten over wat er speelt. Als Maytrie dan weer bij mij langskomt, is ze helemaal op de hoogte gebracht door Marit en omgekeerd. Hierdoor hoef ik mijn verhaal nooit twee keer te doen.”

Maytrie en Marit zien nog een andere belangrijke succesfactor in Nana's herstel: Nana zelf. Maytrie: “Uiteindelijk heeft ze haar herstel in eigen hand, en dat beseft ze gelukkig. Wij helpen haar alleen de goede richting op.” Marit vult aan: “We zien dat Nana heel graag vooruit wil. Ze weet waar ze naartoe wil met haar leven. Nana staat nu ook

echt open voor Maytrie en mij. Dat maakt voor ons alle drie een wereld van verschil.”

Volledig onafhankelijk

Ook al gaat het beter, Nana werkt nog dagelijks hard aan haar herstel. Daarbij heeft ze de hulp van beide begeleiders nog regelmatig nodig. Maytrie: “Nana kan ons vijf dagen per week bereiken. In totaal zien we haar vier keer per week. Als ze belt wanneer het even niet goed gaat, helpen we haar weer op weg door het aanbrengen van structuur. We bespreken dan bijvoorbeeld hoe ze de dag doorkomt en of ze al gegeten heeft.” Ondanks de terugkerende hulpbehoefte houdt Nana een duidelijk doel voor ogen. “Ik ben pas tevreden als ik mijn leven weer op de rit heb. Voor mij betekent dat financiële en emotionele stabiliteit. Ik wil graag uit die Wajong-uitkering en weer aan het werk. Binnenkort hoop ik te starten met een leertraject bij een netbeheerder, om meer ervaring in projectmanagement op te doen. Ook probeer ik van mijn nieuwe huis steeds meer een thuis te maken. Ik kijk er echt naar uit om straks volledig onafhankelijk te zijn en mijn huisje-boompje-beestje vorm te geven.”

Vertrouwen

Maytrie en Marit hebben alle vertrouwen in Nana's toekomst. “Nana voelt zich steeds meer zelf verantwoordelijk voor haar herstel”, zegt Maytrie. “Als ze zo doorgaat zien we straks een andere, gezonde Nana die het echt gaat maken.” Als het zover is, gaat Nana haar begeleiders wel missen. “Maytrie en Marit zijn voor mij moederfiguren die ik eerder in mijn leven gemist heb. Dat ze mij zo goed op weg geholpen hebben, daar ben ik heel dankbaar voor.” ■

Gecombineerde begeleiding thuis

Sinds 1 juli 2020 biedt RIBW AVV gecombineerde intensieve ambulante begeleiding. Een vast duo van begeleider (specialistische zorg) en medewerker begeleiding (basis- of reguliere zorg) biedt deze gecombineerde specialistische begeleiding aan onze cliënten. Cliënt, begeleider en medewerker begeleiding werken zo als een team samen in 'de driehoek'. De succesvolle pilot die hieraan voorafging, was een samenwerking met gemeente Arnhem en de wijkteams in Arnhem.

Hoe blijf je nabij en in contact met cliënten in een tijd die vraagt om afstand en afzondering? In 2020 haalden we alles uit de kast om met cliënten in verbinding te blijven. Onze medewerkers draaiden extra diensten en bedachten tal van creatieve oplossingen. Bij Huize Kohlmann brachten we alle maaltijden persoonlijk naar de kamers. Zo was er toch even contact en voelden

cliënten zich minder eenzaam. Ook organiseerden we buitenactiviteiten op afstand, zoals een bellenblaaskunstenaar en een muziekbond. Er werd heel wat afgewandeld of samen een boodschap gedaan. En eettafels thuis werden kunsttafels! Met doe-het-zelfpakketten stimuleerden we cliënten om structuur in de dag te houden en creatief aan de slag te gaan.

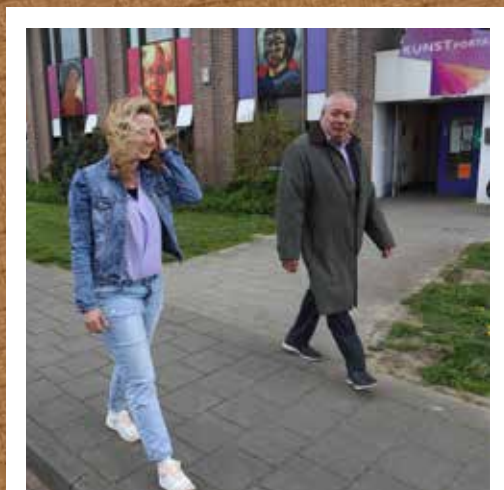
Nabij in coronatijd

FOTOGRAFIE: CHRISTIAAN JACOBSEN, LOES VAN DER VELDEN

'De trap op en voor het raam: zo hield de familie van een van onze cliënten toch contact'

'Oud-collega's, vrijwilligers en begeleiders haalden samen met cliënten regelmatig een frisse neus'

'Verrassingen, zoals een gebakje, zorgden voor een lach op het gezicht van onze cliënten'

'Even een praatje maken tijdens de bezorging van de maaltijden'

*'Samen deden we
- op afstand -
Oud-Hollandse
spelletjes'*

*'Deelnemers van
Kunstportaal gaan thuis
aan de slag met schilder-
technieken, hun eettafel
wordt kunsttafel'*

Sudesh Sewgobind (48) is blij! Hij woont nu nog in een beschermende woonomgeving, maar staat op het punt te verhuizen naar een eigen woning in de Arnhemse wijk Malburgen. Daar verheugt hij zich enorm op. Samen met zijn Buurtcirkel bereidt hij zich voor op deze stap en bouwt hij in zijn nieuwe omgeving een sociaal netwerk om zich heen. “Ik ben er helemaal klaar voor.”

Blij met Buurtcirkel

Na achttien jaar zet Sudesh binnenkort de stap naar een zelfstandig bestaan. “Ik heb zin in een nieuwe toekomst”, zegt hij met een brede glimlach. “Ik ben toe aan een eigen huis.” Sudesh kijkt graag vooruit. Het verleden laat hij liever achter zich. “Door psychische problemen had ik moeite met sociale contacten en regelmatig ruzie met mijn burens. Ik kreeg schulden, raakte mijn huis kwijt en kwam in het criminele circuit terecht.” Na een detentieperiode kwam hij in een rehabilitatieprogramma en kreeg hij langzaam weer vaste grond onder zijn voeten. “Als ik terugkijk, lijkt het wel alsof ik mijn verstand was verloren. Ik herken mezelf niet meer en ben een heel ander mens geworden. Daarbij heb ik veel begeleiding en steun van RIBW AVV gehad.” Sudesh wil niets liever dan weer deelnemen aan de maatschappij. “Ik ben druk aan het solliciteren en wil nu ook graag op mezelf wonen. Ik sta op de

wachlijst bij Volkshuisvesting. Iedere week reageer ik samen met de Buurtcirkelcoach op huizen die worden aangeboden op hun woning-site Entree.”

Nieuwe huis

Elke donderdagavond bezoekt Sudesh trouw Buurtcirkelbijeenkomsten in het buurthuis in Malburgen. “Dat is echt een uitje. Met een clubje van vijf deelnemers doen we boodschappen, koken we en eten samen. Ik help graag mee, koken is mijn liefhebberij. Met sommige deelnemers ben ik al een beetje bevriend geraakt. We spreken de week door en overleggen hoe we elkaar kunnen helpen. Soms gaat het over het betalen van rekeningen, een andere keer heeft iemand hulp nodig bij een verhuizing. Buurtcirkel helpt mij in de zoektocht naar een nieuwe woning en de spullen die ik nodig heb

SUDESH

‘Buurtcirkel helpt mij in de zoektocht naar een nieuwe woning en de spullen die ik nodig heb voor mijn nieuwe huis’

voor mijn nieuwe huis. Maar we praten ook veel over wat ik doe als ik straks misschien ergens tegenaan loop. Die gesprekken zetten me aan het denken.”

Smartphone

Vrijwilliger Samir Mrini is zijn steun en toeverlaat. Sudesh: “Als ik een vraag heb, kan ik altijd bij Samir terecht. Hij weet ook alles van telefoons. Iedereen bij Buurtcirkel heeft een smartphone, ik nu ook. Daarmee houd ik contact en kan ik veel zelf regelen. Bijvoorbeeld als ik iets leuks zie op >

Buurtcirkel: een goede buur die je helpt

Kwetsbare mensen die bij elkaar in de buurt wonen en elkaar helpen, ieder met zijn eigen talenten. Dat is het idee van Buurtcirkel. Deze groep van negen tot twaalf mensen ontmoet elkaar regelmatig en ondersteunt elkaar met een praatje, gezelschap of praktische zaken, zoals verhuizen, klussen of koken. Zij krijgen begeleiding van een Buurtcirkelbegeleider van RIBW AVV en van een vrijwilliger die in de buurt woont. Met hulp van Buurtcirkel maken cliënten steeds vaker de stap van beschermd naar ambulant wonen. In Arnhem zijn inmiddels zes Buurtcirkels. Zij zoeken regelmatig nieuwe vrijwilligers die de deelnemers een handje helpen, net zoals iedere goede buur dat doet.

Marktplaats, of een deelnemer wil appen om iets af te spreken.”

Samir belt regelmatig met Sudesh om te vragen hoe het met hem gaat. Zelf was hij drie jaar geleden een van de eerste deelnemers aan Buurtcirkel in zijn wijk. Hij vond werk en ondersteunt als vrijwilliger de Buurtcirkelbegeleider van RIBW AVV. Hij ziet hoe Sudesh opbloeit bij Buurtcirkel. “Sudesh is zeer gemotiveerd en zet echt stappen om zich voor te bereiden op het zelfstandig wonen. Hij heeft een goed beeld van wat daarbij komt kijken en begrijpt dat hij een kring van mensen buiten RIBW AVV nodig heeft die hem ondersteunen. Daar werkt hij nu hard aan. Dat vind ik mooi om te zien.”

Zijn vrijwilligerswerk geeft Samir veel voldoening én zelfvertrouwen. “Het is fijn om mensen te helpen en met ze te praten. Dat zorgt voor begrip en vertrouwen dat het goed gaat komen. Zelf kan ik ook nog veel leren. Zo halen we allebei wat uit onze gesprekken.”

Sudesh is blij met alle hulp van Buurtcirkel en van Samir. “Ik voel dat ik steeds meer op eigen benen sta.” Zijn kamer staat inmiddels al aardig vol met meubels en spullen: een bureau, een kapstok, een magnetron, borden en bestek. “Ik ben klaar voor de verhuizing.” ■

SAMIR

‘Ik vind het mooi om te zien hoe Sudesh bij Buurtcirkel opbloeit’

SAMENWERKING MAAKT IEDEREEN STERKER

Maatschappelijk ondernemerschap staat bij RIBW AVV hoog in het vaandel. Onze lokale aanwezigheid en participatie vormen belangrijke focuspunten. Zo blijven we als ggz-instelling geworteld in de samenleving en kunnen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. Daarvoor werken we nauw samen met onze partners zoals gemeenten, sociale wijkteams, zorgaanbieders en woningcorporaties. Maar ook met het persoonlijke en informele netwerk van de cliënt. Uitgangspunt van de samenwerking is altijd: ieder doet waar hij het beste in is, in nauwe afstemming. Zo vinden én versterken we elkaar. >

BUITEN DE LIJNTJES

In de samenwerking met (keten)partners benutten we ieders kracht en kerncompetenties. Onze overtuiging: met een integrale, herstelgerichte aanpak krijgen cliënten sneller passende en toegankelijke zorg. Zo bereiken we samen het beste resultaat. Ook is eerder en verdergaand herstel mogelijk in de zin van: meer persoonlijk welbevinden, beter sociaal functioneren en toegenomen zelfredzaamheid. In dit kader tekende RIBW AVV in 2020 de intentieverklaring 'Buiten de Lijntjes'.

Lees verder op pagina 19

DUURZAME SAMENWERKING MET OUDERENZORG

RIBW AVV werkt nauw samen met meerdere Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorginstellingen (VVT). Afgelopen jaar hebben we ingezet op een verdergaande en duurzame samenwerking met deze instellingen. Vooral voor de groep cliënten die vanaf januari 2021 bij ons woont met een Wlz-indicatie. Met verschillende VVT-instellingen zijn hoofd- en onderaannemingsovereenkomsten gesloten voor het bieden van diensten als verpleging, persoonlijke verzorging en nachtzorg. Aan cliënten op onze BW-pluslocaties en ook aan cliënten met een Wlz-indicatie die op een van onze andere BW-locaties wonen en verpleging en/of persoonlijke verzorging nodig hebben.

DE HANDEN INEEN:

GEZAMENLIJKE CORONAKLINIEK

VOOR MENSEN MET EEN

PSYCHISCHE KWETSBAARHEID

Pro Persona, RIBW Nijmegen & Rivierland en IrisZorg richtten tijdens de eerste coronagolf van 2020 een gezamenlijke coronakliniek in. Eerst op de locatie van Pro Persona in Nijmegen en later bij de Riethorst in Ede, waarbij ook RIBW AVV nauw betrokken raakte. Met deze eendrachtige samenwerking kregen psychisch kwetsbare cliënten met corona direct de juiste en onmisbare zorg. En bleef het risico op besmetting van medecliënten nihil. Door de gezamenlijke aanpak werd efficiënt gebruikgemaakt van personeel, materialen en elkaars deskundigheid. Een mooi voorbeeld van de voordelen van samenwerking.

Lees verder op pagina 22

CORONAKLINIEK

Over muren van zorginstellingen heen kijken

Hoe zorgen we ervoor dat cliënten sneller goed geholpen worden? Door de ‘schotten’ in de zorg blijven cliënten soms nog te lang bij de zorgorganisatie waar ze aankloppen. Ook als dat niet de juiste hulp is. Buiten de Lijntjes wil daar verandering in brengen door de kennis van ervaringsdeskundigen zoals Bregje Kemps (RIBW AVV) en Michelle Cober (IrisZorg) in te zetten.

“Door vanaf het begin goed naar cliënten te luisteren, kun je ze beter passende zorg bieden. Met een sneller herstel tot gevolg.”

Buiten de Lijntjes gaat in 2021 van start.

Vorig jaar zijn de voorbereidingen getroffen. Maar voor Michelle en Bregje kan het project niet snel genoeg beginnen. Michelle: “Het is zó belangrijk om de schotten tussen zorgorganisaties af te breken. Elke cliënt die we hierdoor niet op tijd de juiste hulp kunnen bieden, is er een te veel.” Michelle weet uit de praktijk maar al te goed wat de voordelen van een goede samenwerking zijn. Bijvoorbeeld voor de cliënt met een gok- en drugsverslaving die ze begeleidde. “Zijn psychiater adviseerde een intensieve

klinische opname. Zelf vond hij dat niet nodig. Hij wist namelijk dat hij verslaafd was om een bepaalde leegte op te vullen. Belangrijker was om de reden daarvan te ontdekken. Daarom zocht ik met hem naar een psycholoog die hem hierbij kon helpen.” Het inschakelen van de psycholoog was een succes, want een halfjaar later was de klinische opname definitief van de baan. “De cliënt wist inmiddels de reden van zijn verslaving en had deze daardoor onder controle. We hebben alleen maar naar zijn verhaal geluisterd.”

>

MICHELLE

Samen optrekken

Ervaringsdeskundigen spelen een belangrijke rol in Buiten de Lijntjes. Vanaf het intakegesprek met cliënten trekken ze samen op met een begeleider of behandelaar. Al luisterend naar het verhaal van de cliënt proberen ze te ontdekken welke zorg het beste past. “Het is fijn dat we daarbij over de muren van bestaande zorginstellingen heen kunnen kijken”, zegt Bregje. “Nu vinden we soms een ervaringsdeskundige die uitstekend past bij

‘Omdat we vroeger zelf worstelden met mentale klachten weten we hoe het is om zo’n traject in te gaan’

de vraag van een cliënt. Maar dan kunnen we die niet inzetten, omdat niet duidelijk is welke instantie voor deze ervaringsdeskundige betaalt.” Buiten de Lijntjes wil juist dát probleem wegnemen. Verschillende organisaties werken samen om beter aan te sluiten bij het herstelproces van cliënten. “We vormen als het ware een gezamenlijke voordeur voor ze.”

Ervaringen helpen

Ervaringsdeskundigen spelen een grote rol in Buiten de Lijntjes. Omdat ze van toegevoegde waarde zijn bij het hersteltraject van cliënten, vindt Michelle. “Juist omdat we vroeger zelf worstelden met mentale klachten of bijvoorbeeld een verslaving, weten wij hoe het is om zo’n traject in te gaan. Daardoor kunnen we ons goed verplaatsen in cliënten en spreken we hun taal.” Zelf kampte Michelle in het verleden met een drugsverslaving en belandde ze in de

BREGJE

Over Buiten de Lijntjes

In het project Buiten de Lijntjes werken Pro Persona, IrisZorg, ziekenhuis Gelderse Vallei, gemeente Ede, zorgverzekeraar Menzis en RIBW AVV nauw samen. Doel is cliënten met verslavingsproblematiek, ernstige psychiatrische of somatische kwetsbaarheden op te vangen en hen met herstelgerichte ondersteuning weer perspectief te bieden. Ervaringsdeskundigen helpen daarbij door vroegtijdig te onderzoeken wat de juiste hulp voor een cliënt is. In 2020 ondertekenden alle betrokken organisaties een intentieverklaring voor dit project. Inmiddels hebben de financiers groen licht gegeven.

prostitutie. “Als er bij mijn hersteltraject direct iemand met soortgelijke ervaringen betrokken was, had mij dat sneller en beter geholpen.” Ook Bregje benadrukt de waarde van een lotgenoot die met je in gesprek gaat. “Rond mijn 25e kampte ik met psychoses. Ik had geen idee of ik zou kunnen herstellen. Gewoon even praten met iemand met dezelfde ervaringen zou mij goed hebben gedaan. Al was de hulp die ik aangeboden kreeg uiteindelijk goed en ben ik hersteld. De inzet van ervaringsdeskundigheid zien wij dan ook niet als vervanging van het huidige herstelaanbod, het is eerder een verrijking ervan. Deze aanvulling omvat straks ook verschillende herstelcursussen en -trainingen, waarin wij cliënten handvatten geven om met hun klachten om te gaan.”

Buiten de lijntjes blijven

Michelle en Bregje hopen dat Buiten de Lijntjes een definitieve omslag betekent in de hulpverle-

ning. Bregje: “Het heersende idee is toch dat alleen een arts of psychiater weet wat goed is voor cliënten. Niet altijd wordt er goed geluisterd naar wat cliënten zelf willen en denken nodig te hebben. Dat verander je niet zomaar.” Buiten de Lijntjes is alvast een stap in de goede richting, vinden beide ervaringsdeskundigen. “We starten klein maar verwachten straks wel grote positieve effecten te laten zien. We hopen van harte dat er op deze manier meer samenwerking en verbinding in de hulpverlening ontstaat. En dat hierdoor meer ruimte komt voor de mens achter de cliënt.” ■

Hoogwaardige zorg in één week

Maart 2020, de coronapandemie barst in alle hevigheid los. Tussen alle onzekerheid is één ding duidelijk: er moet een cohortafdeling voor besmette cliënten komen. Om verspreiding van het virus te voorkomen en om zowel medewerkers als andere cliënten te beschermen. IrisZorg, Pro Persona en RIBW besluiten hun krachten te bundelen. Samen richten ze de psychiatrische afdeling coronateam (PACT) op. “Binnen een week draaide de afdeling en leverden we hoogwaardige zorg.”

STEPHANIE

‘Het was heel mooi om te zien hoe in deze ingewikkelde tijd een fantastisch team opstond’

“Er stonden ons Italiaanse taferelen te wachten”, schetst Stephanie van Veldhuizen, regiomanager RIBW AVV, kort en krachtig het schrikbeeld van een jaar geleden. Op dat moment puilen de Noord-Italiaanse ziekenhuizen uit met coronapatiënten en zijn legertrucks nodig om doods-kisten te transporteren. Gelukkig blijft Nederland hiervan gespaard. Maar merkt Elle van Kuijk, manager Pro Persona, terecht op: hoe groot de pandemie zou worden wist niemand. “Wél was duidelijk dat we een cohortafdeling nodig hadden. Een afdeling voor cliënten met corona of van wie we dachten dat ze corona hadden. Zodat andere cliënten en medewerkers niet besmet zouden raken.” De bestuurders van de drie ggz-instellingen besluiten de handen ineen te slaan. “Dat is ook veel beter, want dan is er slechts één locatie nodig en kunnen we expertise en personeel delen”, vindt Wendy Bokhove, regiomanager Iriszorg. “En aan belangstelling was er geen gebrek. Medewerkers waren enthousiast. Terwijl het voor hen een spannende tijd was. Er was toen nog zoveel onbekend over hoe besmettelijk en riskant corona was.”

Stephanie: “Maar de wil om dit voor de cliënten te doen, overheerste. Er is toen een groep medewerkers opgestaan die een enorme verantwoordelijkheid heeft genomen. En doordat we het zo zorgvuldig hebben aangepakt, is het gelukt om cliënten en medewerkers te beschermen.” De drie managers zijn ervan overtuigd dat PACT bijgedragen heeft aan het lage aantal besmettingen in de instellingen.

Verschillen wijken voor urgentie

Om de samenwerking te bekrachtigen, sluiten de drie organisaties een convenant. Medewerkers en managers stellen razendsnel het draaiboek voor de nieuwe afdeling op. “Soms was het wel stoeien met hoe je met de verschillende doelgroepen omgaat. Maar door met elkaar in gesprek te blijven, lukte het altijd om oplossingen te vinden. Er was ook zoveel urgentie, dat verschillen opzij werden gezet voor het grote belang”, zegt Wendy. “We moesten personeel werven en opleiden in het werken op een cohortafdeling, roosters maken, bepalen hoe je dossiers opstelt en met medicijnen omgaat”, vervolgt Elle. “Normaal duurt het opzetten van een nieuwe afdeling wel >

‘Ik ben heel trots dat we direct hoogwaardige zorg konden bieden’

WENDY

twee jaar. Nu hebben we het in één week gedaan!" Dat de drie organisaties wel vaker samenwerken, is een voordeel. Vragen of problemen die opduiken, worden dankzij de korte lijntjes tussen de managers snel aangepakt. Ook tussen de besturen is er regelmatig overleg. Stephanie: "Voor de medewerkers maakte het niet uit. Voor hen waren de teamleden van de andere instellingen gewoon nieuwe collega's. Dat liep als een trein."

Elkaar aanvullende expertises

De krachtenbundeling heeft duidelijke voordelen. Financieel, omdat je maar één locatie nodig hebt en je uit het personeel van drie organisaties kunt putten. Wat in deze tijd van personeelstekorten in de zorg bijzonder goed uitkomt. Daarnaast beschik je over elkaar aanvullende expertises. Deskundigheid is dus altijd in huis. Stephanie: "Bovendien konden we de in het begin schaarse beschermingsmaterialen over één team verdelen." Voordelig is het ook voor de patiënten. "Zij krijgen alle

aandacht, veel bewegingsruimte en zijn hierdoor erg tevreden met de opvang", zegt Elle. Het samenwerken is volgens Wendy ook heel leerzaam voor de medewerkers. "Zij kunnen zo in de keuken van een ander kijken. Voor mij zelf is het grootste leerpunt dat als je over het eigen belang weet heen te stappen, dat tot optimale samenwerking leidt." Volgens Elle ligt succes voor de hand als je maar een gezamenlijk gevoel van urgentie hebt. "De band tussen onze instellingen is ook versterkt." Stephanie is het hier volkomen mee eens. "Ik verwacht dat we in de toekomst sneller tot samenwerking overgaan." ■

Psychiatrische afdeling coronateam: PACT

PACT Nijmegen is opgezet door IrisZorg, Pro Persona en RIBW Nijmegen & Rivierenland en RIBW Arnhem & Veluwe Vallei. Waarbij 'Nijmegen & Rivierenland' beide RIBW's vertegenwoordigde. In de tweede helft van 2020 verhuist het PACT naar Ede en neemt RIBW AVV het stokje over van de collega's van Nijmegen & Rivierenland. De afdeling staat open voor cliënten van alle regionale ggz-instellingen. In Ede worden cliënten opgevangen die niet in staat zijn om zich aan de geldende regels te houden, ter voorkoming van de verspreiding van het coronavirus.

ELLE

'We hebben het heel snel voor mekaar gekregen en in een heel goede sfeer'

CLIENTEN DOEN MEE, VANUIT HUN EIGEN KRACHT EN MOGELIJKHEDEN

Participeren is een belangrijke pijler van herstel. Daarom motiveren en stimuleren we cliënten om op basis van hun eigen talenten, wensen en mogelijkheden mee te doen in de samenleving. Participeren naar vermogen dus. Van activiteiten in het wijkcentrum en sportactiviteiten tot vrijwilligerswerk of betaald werk.

HOUSING FIRST: WEER EEN DAK BOVEN JE HOOFD

Eerst een thuis, dan de zorg verder regelen. Dat is het doel van Housing First. In 2020 kregen negen voormalig daklozen de sleutel van hun eigen woning of appartement. Housing First is een zeer succesvolle werkwijze, die begint met de toewijzing van een huis. Dankzij de

nauwe samenwerking met woningcorporaties Volkshuisvesting, Portaal en Vivare lukt het ons om deze cliënten te ondersteunen bij de eerste stap op weg naar herstel. Zes van de negen deelnemers doen mee aan een intensief tweejarig begeleidingstraject, om stap voor stap weer deel uit te gaan maken van de samenleving.

**9 VOORMALIG
DAKLOZEN
ONTVANGEN DE
SLEUTEL VAN HUN
NIEUWE WONING**

MEEDOEN:

LEREN EN WERKEN MET IPS

Met Individuele Plaatsing en Steun (IPS) stimuleren en ondersteunen we onze cliënten bij het vinden en behouden van een baan of opleiding. Diverse internationale effectstudies tonen aan dat IPS een succesvol programma is. Ook RIBW AVV haalt goede resultaten. In 2020 ontvingen we van Phrenos, het kenniscentrum dat de implementatie en kwaliteit van IPS bewaakt, een goede beoordeling.

Met een goede modeltrouwscore van 111 punten voldoen we ruimschoots aan de norm die financiers stellen. Die bedraagt minimaal 74 van de in totaal 130 punten.

KUNST MET EEN MISSIE

De dagbesteding van Kunstportaal biedt cliënten een creatieve mogelijkheid om weer mee te doen: op maat en laagdrempelig. Of je nu wilt schilderen, aan de slag met multimedia of met textiel wilt: hier kan het allemaal. Elke week een kunstwerk maken, met aandacht en passie; het is voor velen een eerste opstap om hun werkvaardigheden te oefenen. Sinds 2020 heeft Kunstportaal ook een webwinkel, waar cliënten die dat willen hun kunstwerk kunnen verkopen. Ambitie en doelen van de cliënt worden vooraf besproken en vastgelegd in hun zorgplan.

CREATIEF BIJ KUNSTPORTAAL

140
CLIËNTEN
DOEN MEE

6.000
ACTIEVE
DAGDELEN

9
ATELIER-
HOUDERS

1
VASTE
GASTVROUW

IPS IN CIJFERS

Totaal 108 deelnemers in 2020

53 DEELNEMERS WORDEN
BEGELEID NAAR BETAALD
WERK OF OPLEIDING

53

46

46 DEELNEMERS
VONDEN BETAALD WERK

2 DEELNEMERS ZIJN AAN HET
WERK EN VOLGEN EEN OPLEIDING

2

7 DEELNEMERS
VOLGEN EEN OPLEIDING

7

Buurt Cirkel

ZINVOLLE DAGINVULLING

TIJDENS CORONA

Een zinvolle daginvulling is cruciaal voor het herstel van cliënten, zeker in coronatijd. Daarom zorgden enthousiaste medewerkers, samen met cliënten voor een online programma. Vanaf april 2020 konden cliënten hun 'digitale daginvulling' naar eigen wens kiezen op onze ZO-clients-website. Ook kwamen er een corona-zelfhulpboekje, een zomer- en wintermagazine en online herstelcursussen zoals 'Peer support'. De waardering was groot en de reacties ronduit positief!

ONLINE PROGRAMMA GOED BEZOCHT

**TOTAAL AANTAL
BEZOEKERS: 5.024**

**GEMIDDELD AANTAL
BEZOEKERS PER MAAND: 558**

BUURTCIRKEL: DE KRACHT VAN BURENHULP

Vier jaar bestaat Buurtcirkel in 2020. Het doel is deelnemers minder afhankelijk te maken van professionele hulp. Met ondersteuning van vrijwilligers en van Buurtcirkelcoaches creëren kwetsbare mensen die bij elkaar in de buurt wonen hun eigen sociale netwerk. En dat levert veel op! Zo leren zij bijvoorbeeld om hulp te vragen en hun behoefte aan ondersteuning te delen met de groep. Door elkaar te steunen, kan professionele begeleiding stap voor stap afgebouwd worden. In Arnhem zijn eind 2020, 6 Buurtcirkels actief met 44 deelnemers en 6 vrijwilligers. In Presikhaaf, Klarendal, De Laar en Malburgen. Op de Geitenkamp startte vorig jaar een nieuwe Buurtcirkel. Ondanks corona zijn de deelnemers toch in contact gebleven en waren elkaar tot steun.

Resultaten van 4 jaar Buurtcirkel 2016-2020

- 79 deelnemers
- 35 deelnemers wonen bij de start beschermd; 30 maken al de overstap naar ambulant wonen, daarvan bouwen 16 deelnemers de begeleiding volledig af
- 4 deelnemers ontvangen bij de start geen begeleiding (buurtbewoners)
- 40 deelnemers krijgen nog ambulante zorg

5 deelnemers maken al de overstap van BW naar ambulante begeleiding

4 deelnemers bouwen de begeleiding volledig af

Ook digitaal dichtbij

Nederland ging vorig jaar maart op slot. De wereld van onze cliënten werd plots heel klein. Herstelcursussen waar zij vaak zo naar uitkijken, vielen in één klap weg. Hoe ondersteun je cliënten dan? RIBW AVV ontwikkelde in razend tempo een alternatief programma. Volledig online. Een lichtpuntje in een moeilijke tijd, weet Linde Notmeijer.

Als ervaringsdeskundig coach bedacht Linde samen met vier collega's hoe ze cliënten zo goed mogelijk op afstand kon ondersteunen. In no time stond er een prachtig programma. Met een breed aanbod herstelcursussen, workshops, creatieve knutseltips, een digitale inloop én een open podium waar cliënten – nu nog steeds – hun kunstwerken delen. Voor cliënten zonder computer verschenen er printversies van het programma. En dat geldt ook voor de tweewekelijkse nieuwsbrieven die de medewerkers

ZELFHULPBOEKJE

Met twee collega-ervaringsdeskundigen ontwikkelde Linde het boekje Zelfhulp bij corona. Het boekje bestaat uit vragen die cliënten kunnen beantwoorden, zoals 'Wat doe je elke dag om je goed te voelen?' De ervaringsdeskundigen geven ook zelf antwoorden, om cliënten op weg te helpen.

ZOMER- EN WINTERMAGAZINE

In juli en november verschenen er twee magazines. Met verhalen van cliënten, de vaste rubriek 'In gesprek met Sam & Paul', en met foto's, collages en recepten. Oproepen om foto's in te sturen, verschenen onder andere op de Facebookpagina van Kunstportaal.

HERSTELCURSUSSEN

RIBW AVV biedt op de ZO-clientsite diverse online herstelcursussen en workshops gericht op zelfhulp aan. Zoals Peer support, Op verhaal komen en Wijzer werken met ervaring. Vooral voor de online cursus Peer support is nog steeds veel animo.

LINDE

uitbrachten op alle BW-locaties. “Cliënten waren heel dankbaar voor de mogelijkheden die we op die manier boden om toch met elkaar in contact te blijven. Zo konden we werkelijk wat betekenen en bleven we met elkaar verbonden.” Ook tussen de collega’s ontstond meer verbinding. “In korte tijd hebben we samen veel bereikt. Van dat gevoel word ik nog steeds heel blij.”

Laagdrempelig

Het was ook mooi om te zien hoe veerkrachtig mensen zijn en welke talenten er in hen schuilen, vertelt Linde. “Prachtige verhalen schreven enkele cliënten.” Want ook cliënten schoten te hulp en lieten zich van hun meest creatieve kant zien. Zoals Sam Soekhram en Paul van Kempen. In de online rubriek ‘In gesprek met Sam & Paul’ zetten zij andere cliënten in het

PAUL

zonnetje. Samen gaan ze op pad voor foto’s en interviews. Paul is er trots op. Zeker na zijn bezoek aan Kunstportaal. “Een paar jaar geleden kwam ik als cliënt bij Kunstportaal. Na een moeilijke tijd kwam ik hier nu in mijn rol als interviewer, juist om naar andere mensen te luisteren. Daarvoor moest ik wel wat overwinnen. Toch zat ik er maar mooi weer.” Paul en Sam krijgen veel positieve reacties. Intern staan ze bekend als de ‘razende reporters’. RIBW AVV onderhoudt het online programma nog steeds, ook al vindt een deel van de cursussen weer live plaats. Linde: “Het is geweldig om te zien hoe goed de online groepen blijven draaien. Voor een online cursus hoeven cliënten de deur niet uit. De drempel om mee te doen, is daardoor laag. Dat is een mooie winst.” ■

OPEN PODIUM

Kunstportaal daagt cursisten geregeld uit met opdrachten. En deelt hun foto’s van schilderijen, gedichten, muziek en andere kunstwerken op het Open podium van cliënten-website zo.ribwavv.nl, de Facebookpagina van Kunstportaal en de website kunstportaal.nl. Cliënten reageren enthousiast.

ONLINE THEATER

Met cliënten theater maken. Dat was een van de vormen van de digitale dagbesteding en onderdeel van de cursus Drama & Herstel. Cliënten vonden het heel fijn dat ze elkaar online konden blijven zien om samen toneel te spelen. De cursus vindt inmiddels weer live plaats in kleine groepjes.

A photograph of Dick Bruna, a man with red hair and glasses, smiling. He is wearing a black jacket over a colorful, abstract patterned shirt and dark pants with a light-colored abstract pattern. He is standing next to a large, white, sculptural hand holding a fish. The background is a grey wall with a door and some posters.

DICK

**‘Hier is ruimte
om te zijn
wie ik ben’**

Dick is al enige tijd cliënt bij RIBW AVV. Hij gaat naar Kunstportaal om er zijn eigen kunst te maken. Lees hier wat Kunstportaal voor Dick betekent, wat hij tijdens de coronatijd vooral gemist heeft én wat hem dreef bij het maken van het bijzondere kunstwerk Hebzucht waarmee hij trots op de foto poseert.

Sinds de opening eind 2010 gaat Dick dagelijks naar Kunstportaal. De structuur, waardering en positiviteit die hij hier krijgt, vindt hij belangrijk. “Er is altijd iemand aanwezig die mij helpt. Zo leert atelierhouder Lynke mij, met haar achtergrond aan de kunstacademie, bijvoorbeeld veel over kunst. De creativiteit wordt verder aan mij overgelaten. Ik creëer hierdoor kunst waar ik zelf trots op ben. Door mijn depressie ben ik erg gevoelig voor sfeer. Negatieve mensen trekken mij naar beneden, maar bij Kunstportaal heb ik positieve mensen om mij heen. Aan hen kan ik mij kan optrekken.”

Omgang met depressie en kunst

Dick beschrijft de verandering die Kunstportaal als dagbestedingsplek brengt in hoe hij omgaat met zijn depressie: “Mijn blikveld is nu groter dan alleen mijn slaapkamer. Voorheen lag ik veel op bed, at ik weinig en was de supermarkt mijn enige uitstapje. Kenmerkend van mijn depressie is ook het vooruitschuiven en denken dat doe ik morgen wel. Maar bij Kunstportaal word ik getriggerd om juist vandaag dingen op te pakken. Nu zet ik kleine stappen en bouw ik aan mijn ontwikkeling. Ik interesseer me weer meer voor het leven.” Toen Dick op 16 maart, hij weet het >

nog precies, te horen kreeg dat Kunstportaal vanwege corona tijdelijk dichtging werd hij moedeloos. "Ik wilde wel boos worden, maar wist niet op wie. Dus vulde ik mijn tijd met tekenen. Dit ging even goed, maar dit kon ik natuurlijk niet 24 uur per dag blijven doen. Ik ging weer meer op bed liggen en minder ondernemen. Ik zat in een neerwaartse spiraal, tot Lynke mij tijdens de coronaperiode belde en zei dat Kunstportaal binnenkort weer openging. Ze vertelde dat ze er dan weer voor mij kon zijn. Dit voelde als een zonnestraal op een donkere dag."

Hebzucht

Een kunstwerk is voor Dick nooit af. Hij ziet altijd elementen die mooier kunnen. Vorig jaar maakte hij het kunstwerk Hebzucht. "Ik blik altijd terug

*'Bij Kunstportaal heb ik
positieve mensen om mij heen'*

op mijn eigen leven. Wat heb ik gedaan? Veertien jaar keihard gewerkt in een textielfabriek. Ik begon in 1960, draaide dubbele diensten en verdiende 35 gulden per week. Toen ben ik in een garage gaan werken en mocht ik mankementen aan auto's verhelpen. Ik werd van ongeschoolde arbeider ineens iemand met geld. Ik kocht een huis en bouwde mijn eigen kapitaal op, maar werd hier niet gelukkiger van. Iedereen zoekt geluk, warmte en liefde. Die vind je in wat je voelt, en niet in wat je bezit. Hebzucht is soms als een virus met glunderende ogen."

De Art Brut Biennale

"Twee jaar geleden gingen Lynke en ik naar de openingsavond van de Art Brut Biennale in Hengelo. Hier worden kunstwerken vanuit heel Europa geëxposeerd. Ik kreeg tijdens deze tentoonstelling een eigen werkplek en kon hier aan de slag met mijn kunst. De tentoonstelling duurde tien dagen. Ongeveer 17.000 mensen kwamen voorbij. Ook kinderen. Zij mochten mij helpen bijschaven, polijsten en poetsen. Dat vonden ze geweldig. Hier heb ik ook Elvira ontmoet. Zij is kunsthistorica en reist heel Europa af naar exclusieve en authentieke kunst. Vorig jaar werd er in Utrecht een kunstwerk van mij tentoongesteld. Er waren 400 inzendingen en 39 waren geselecteerd voor de eindronde. Ik heb niks gewonnen hoor, daar gaat het niet om. Maar alle werken die hier hingen, waren ontzettend goed. Ik kreeg een mooie reactie van de directie van het museum. Elvira blikte in deze expositie terug op inspirerende kunstenaars van Michelangelo tot heden. Tot mijn grote verbazing zat ik daar ook tussen. Ik had ooit een tekening gemaakt die Elvira mooi vond en deze liet ze zien!", vertelt Dick vol enthousiasme en ongelooft. ■

‘Hij heeft zijn eigen baan hier verdiend’

SERMO

‘Op het Briant College voel ik me goed. Hier ben ik ook echt lid van het team’

Jarenlang liep Sermo (43) uit Arnhem in de derde versnelling om te laten zien wat hij kan. Een baan wilde hij, een plek waar hij wordt gewaardeerd om wie hij is. Want ondanks zijn fysieke beperking en een verleden met depressies is hij tot veel in staat. Hij volgde opleidingen, werd op sleeptouw genomen door zijn begeleider van RIBW AVV. En trof via allerlei omzwervingen een werkgever die het helemaal in hem ziet zitten. Op het Briant College in Arnhem heeft hij nu een vaste baan als conciërge.

Zeg niet tegen Sermo dat hij iets niet kan, want dan wordt hij strijdbaar en gaat hij twee keer zo hard werken om het tegendeel te bewijzen. Te vaak kreeg hij in het verleden dat oordeel en hoorde tot zijn verdriet zelfs een keer dat hij onbemiddelbaar was. Sermo heeft een halfzijdige spierzwakte (hemiparese) en in de winter kampt hij vaak met neerslachtigheid. Maar dat maakt hem niet onbekwaam. Op het Briant College – een school voor speciaal voortgezet onderwijs – kennen ze hem inmiddels en voelt hij zich als een vis in het water. Samen met een collega zorgt hij er voor allerlei facilitaire zaken, houdt hij op het schoolplein toezicht op de leerlingen en is hij een aanspreekpunt voor de taxichauffeurs die de jongeren op school brengen. “Zelf zat ik vroeger ook op het speciaal onderwijs en dat schept een band. Ik zie dan ook hetzelfde gedrag dat ik vroeger had. Geen zin in school, prikkelbaar gedrag en soms een kort lontje. Daardoor kan ik ze, denk ik, ook makkelijk aanspreken.”

Structuur en duidelijkheid

Trots is hij, al zegt hij dat niet snel hardop. Zijn gezicht spreekt boekdelen en dat ziet Esther Kolzer ook. Zij is Sermo's begeleider bij RIBW AVV met wie hij een traject voor Individuele Plaatsing en Steun (IPS) aanging. In zo'n traject wordt een cliënt die vergesloofd is in zijn herstel én gemotiveerd is om te werken, ondersteund in het vinden van een betaalde baan. “We kunnen inmiddels lezen en schrijven met elkaar”, zegt Esther. “Eerst was ik zijn persoonlijk begeleider, nu ben ik zijn IPS-coach. Privé had Sermo zijn zaakjes aardig op orde na een mindere periode en hij wilde dolgraag werken. Tegelijk realiseert hij zich ook dat ondersteuning daarbij wenselijk is. In de communicatie loopt het voor hem niet altijd even prettig. Hij voelt zich niet altijd begrepen of vindt het moeilijk om dingen bespreekbaar te maken. Structuur en duidelijkheid rondom taken en verantwoordelijkheden zijn belangrijk. Als IPS-begeleider help ik daarbij, ook in het contact met een werkgever.”

ESTHER

HARALD

*‘Sermo is het levende bewijs
dat je moet doorknoken om
je plek te vinden’*

Place than train

Sermo: “Op het Briant College voel ik me goed. Hier ben ik ook echt lid van het team.” Wat hij doet, leert Sermo vooral in de praktijk, want hij is geen man van de theorie. “Place than train”, zegt Esther. “Het is een van de uitgangspunten van IPS. Door ervaring leren. Als we een IPS-traject starten, gaan we eerst nauwgezet kijken wat iemand wil, welke kwaliteiten en krachten iemand heeft.”

Kansen bieden

Sermo werkte een halfjaar op Mariëndaal en ging daarna naar het Briant College, ook een locatie van De Onderwijsspecialisten. Daar trof hij Harald Hentenaar als directeur, die hem na een poosje zag opbloeien en intern ‘vocht’ voor een vaste aanstelling. “Een rode draad in mijn leven is dat ik openta voor mensen voor wie deuren zich niet

altijd meteen openen”, zegt Harald. “Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt bijvoorbeeld. Daar sla ik persoonlijk op aan en de Onderwijsspecialisten gelukkig ook. Ik vind dat wij een hele vooruitstrevende stichting zijn die kansen biedt aan mensen die het door allerlei omstandigheden niet lukt een reguliere baan te krijgen.” Het lukte Harald om voor Sermo een plek op de loonlijst te vinden, al moest hij daar heel inventief voor te werk gaan. “Ja, dat was een langdurige zoektocht, waarbij we echt creatief zijn geweest.” Voor Harald is Sermo nu onderdeel van de club en bovendien een waardevol voorbeeld voor de jongeren op zijn school. Een rolmodel, iets wat ook bij de Onderwijsspecialisten past. “Iemand die het levende bewijs is dat je moet doorknoken om je plek te vinden.” ■

ORGANISATIE VAN EENVOUD

Met veel gedrevenheid werkten we aan de innovatie van onze dienstverlening, verbetering van onze werkprocessen en procedures, en optimalisatie van onze interne organisatie. Door corona was het in 2020 extra belangrijk om aandacht te hebben voor onze medewerkers. Daarnaast vroeg de invoering van de Wet langdurige zorg veel aandacht.

WAT BOEIT EN BINDT

ONZE MEDEWERKERS?

De waarde van onze organisatie wordt gevormd door onze medewerkers; zij vormen het sociaal kapitaal. Met het programma Boeien en Binden streven we ernaar een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven en het werkplezier van medewerkers te vergroten. In 2020 hebben we de mening van medewerkers

onderzocht over een aantal belangrijke thema's, zoals fysieke gesteldheid en leefstijl. Hieruit blijkt dat onze medewerkers hun werk als zinvol en betekenisvol ervaren. Dat willen we graag zo houden! Daarom richten we ons komend jaar op een aantal nieuwe preventieve maatregelen. Om verzuim terug te dringen en medewerkers te binden aan de organisatie.

NIEUW INKOOPSYSTEEM MAAKT HET DE TEAMS GEMAKKELIJK

Met een efficiënt inkoopproces houden onze medewerkers meer tijd over voor cliënten. Vanuit die gedachte hebben we in 2020 een nieuw inkoopstelsel geïmplementeerd. Alle lopende contracten zijn ingevoerd in een nieuwe contractmodule, waarmee we de inkoop beter beheren. Het inkoopstelsel geeft inzicht in onze voorkeursleveranciers. Hiermee plaatsen medewerkers eenvoudig een online bestelling. Met een paar drukken op de knop bestellen de teams dagelijkse boodschappen, kantoorartikelen en huishoudelijke artikelen. En dat levert veel gebruiksgemak op!

Online trainingen via GoodHabitZ

Onze medewerkers zijn graag bereid hun kennis bij te spijkeren. Niet alleen vakinhoudelijk, maar ook op het vlak van persoonlijke groei. Elke medewerker krijgt daarom sinds 2020 de mogelijkheid op een zelfgekozen moment deel te nemen aan een e-learning van GoodHabitZ!

MEDEWERKERS...

- **GAAN MET PLEZIER NAAR HET WERK**
- **ERVAREN HUN WERK ALS ZINVOL**
- **LEVEREN GRAAG EEN WAARDEVOLLE BIJDRAGE**
- **ZIJN GOED IN BETEKENISVOLLE WERKCONTACTEN OPBOUWEN**

KLAAR VOOR DE INVOERING

WET LANGDURIGE ZORG

De financiering van de zorg voor mensen met een psychische kwetsbaarheid is veranderd. Vanaf 1 januari 2021 valt meer dan de helft van onze cliënten niet langer onder de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), maar onder de Wet langdurige zorg (Wlz). In 2020 hebben we ons daarom grondig voorbereid op de invoering van deze wet. Er is een Wlz-overeenkomst gesloten met het zorgkantoor Arnhem, onze interne processen en systemen zijn aangepast. Ook zijn onze medewerkers geïnformeerd over de wijzigingen die met deze wet gepaard gaan en wat dat betekent.

Veilig werken tijdens de pandemie

Ze zijn de steun en toeverlaat voor hun collega's: de medewerkers van het team Intern Advies Punt (IAP). Toen de overheid in maart 2020 de eerste coronamaatregelen bekendmaakte, werd dit interne adviesteam meteen fors uitgebreid. En dat was nodig. De telefoon stond roodgloeiend. Het onbekende virus zorgde, zeker de eerste periode, voor angst, onzekerheid en vooral: heel veel vragen.

Willie Luttikholt kan het zich nog goed herinneren: nadat vorig jaar maart de maatregelen van de overheid bekend werden, begon de telefoon te rinkelen. Als sociaal psychiatrisch verpleegkundige en wijkverpleegkundige vormt hij samen met Wybren Stellingwerf, eveneens sociaal psychiatrisch verpleegkundige, het IAP-team. "De impact was groot", vertelt Willie. "Medewerkers gingen thuis werken. Cliënten moesten binnen blijven en bezoek was niet welkom. Collega's die werken met cliënten in een beschermende woonomgeving wilden weten hoe ze precies moesten handelen, bijvoorbeeld als iemand in de groep verkouden

‘De impact van de coronamaatregelen was groot. Dat zorgde voor veel vragen. De telefoon stond roodgloeiend’

was. Hoe lang moet die cliënt dan op zijn kamer blijven? Nu kunnen mensen getest worden en weten we snel waar we aan toe zijn. Maar dat was lange tijd niet mogelijk en gaf veel onzekerheid.”

Hygiëne en afstand

Voor de eerste golf zorgde voor vragen, vult verpleegkundige Petra Wikkerink haar collega aan. Petra is een van de vijf medewerkers die het IAP-team tijdelijk met hun expertise versterken. “De nadruk lag in die periode op hygiëne en afstand houden. En op het isoleren van mensen met een besmetting. Voor begeleiders was dat echt een moeilijke tijd. Want hoe geef je cliënten de begeleiding die ze zo hard nodig hebben als je alleen maar eten voor de deur mag zetten? Hoe onderhoud je in zo’n situatie contact? Het IAP-team speelde alert in op die vragen,

aldus Petra. “In allerijl hebben we bijvoorbeeld extra computers geregeld. Om te zorgen dat cliënten in quarantaine het volhielden.”

Weerstand en dilemma’s

De maatregelen riepen bij cliënten regelmatig weerstand op. Dat leidde soms tot spanningen. “Cliënten hielden zich niet altijd aan de afspraken zoals wij die hadden bedacht”, vertelt Willie. “Een keer stonden ze ‘s avonds toch met elkaar in de tuin, terwijl ze binnen zouden blijven.” Soms ook knepen de begeleiders op advies van het IAP-team een oogje dicht. Zoals bij een positief geteste cliënt met een drugsverslaving, die even een luchtje mocht scheppen zolang hij maar niet in aanraking kwam met medebewoners. “Je kunt mensen niet voortdurend opsluiten”, meent Willie. Corona betekende voor Willie en zijn collega Wybren een forse uitbreiding van taken. Want het IAP-team doet veel meer. “Op verzoek adviseren we collega’s over complexe casuïstiek. Zoals cliënten die overlast veroorzaken of de regie van de begeleiding overnemen. Wij onderzoeken dan de situatie en gaan met iedereen in gesprek. Soms schakelen we externe deskundigheid in.” Willie is daarom blij met de hulp van zijn collega’s in deze crisis. Zeven dagen per week is het IAP bereikbaar voor vragen. “Vaak weten de begeleiders het antwoord wel, maar zoeken ze naar bevestiging. Dan is het fijn dat je hen gerust kunt stellen”, zegt Petra. ■

Een gele cirkel bij de koffieautomaat: 'Klets op deze stip'. Een desinfectiezuil om meerdere malen per dag onze handen te ontsmetten. Praten met elkaar met mondkapjes op. Wie had dat begin vorig jaar kunnen bedenken? Maar met deze maatregelen komen we coronaproof de crisis door. Met als resultaat: nauwelijks besmettingen, volledige doorgang van de zorg en veiligheid voorop. Met dank aan onze ondersteunende

diensten. Die in mum van tijd niet alleen zorgden voor meer dan 27.000 mondkapjes, 55.000 handschoenen, beschermende kleding, 25 desinfectiezuilen en honderden liters ontsmettende middelen. Maar ook voor posters, stickers en signing op de vloeren op al onze locaties en regiokantoren. Met deze fotopagina geven we een kijkje achter de schermen van een bijzonder jaar.

FOTOGRAFIE: MARJOLEIN HARSEMA

Coronaproof de crisis door

ANNE HAENEN - RECEPTIONISTE
CENTRAAL BUREAU

MIRJAM KALSBECK,
MEDEWERKER CLIËNTENADMINISTRATIE

'Onze handen desinfecteren is inmiddels dagelijkse routine voor al onze collega's. Met dank aan de desinfectiezuilen.'

'Met posters, stickers en heldere signing konden we in een moeilijke tijd coronaproof werken en de zorg voor cliënten waarborgen'

FRED VERHEUL,
BEGELEIDER ARNHEM CENTRUM

‘Met videobellen bleven we als collega’s met elkaar in contact. Dat was even wennen, maar leverde ook gemak en flexibiliteit op’

AXEL ADAMS, MEDEWERKER ICT

MAAIKE ELLING, ADVISEUR P&O

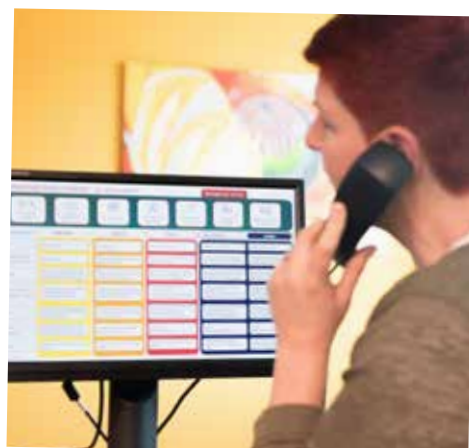

LOTTE BORGERS,
FACILITAIR VERANDERSPECIALIST

‘Met z’n allen gebruikten we heel wat mondkapjes. In 2020 zijn er meer dan 25.000 doorheen gegaan’

‘Met de RIBW AVV-routekaart informeren en ondersteunen we onze cliënten en collega’s optimaal over de basisregels en wat wel en niet mag’

‘Met het Centraal Roosterbureau zorgden we ervoor dat er een draaiboek klaar lag voor het inzetten van extra mensen, mocht het aantal besmettingen oplopen. Gelukkig hebben we dat niet nodig gehad’

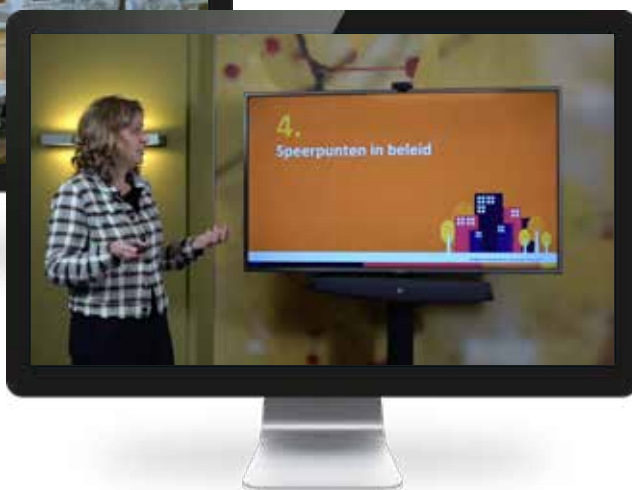
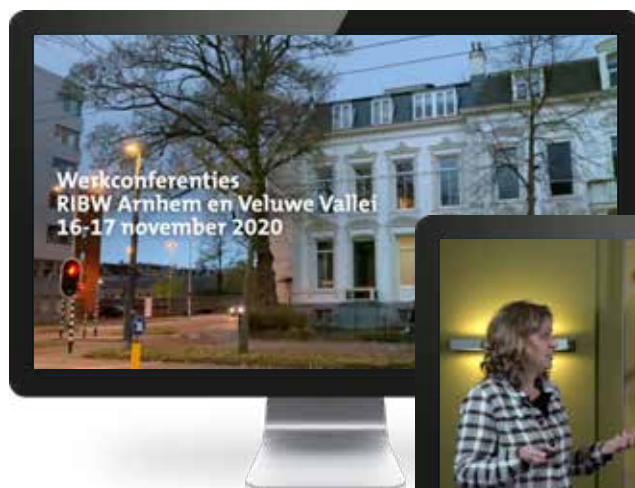

YVONNE DE KORT, ADVISEUR KWALITEIT

Kompas voor de toekomst 2021-2025

De komende jaren verandert er veel. In onze maatschappij, op de arbeidsmarkt en in de zorg. Die veranderingen vragen om vernieuwende en creatieve antwoorden. Afgelopen jaar zetten we onze nieuwe strategische koers uit voor 2021-2025. Ons nieuwe motto: de kracht van verbinding, samenwerken aan meer levensgeluk. En daar gaan we voor!

‘Niet in de Bilderberg, maar ‘live’ vanaf de Velperweg en thuis vanachter de pc of tablet, gingen we op 16 en 17 november 2020 online met elkaar in gesprek over de toekomst’

‘Boekje en folder’

Dat deden we in nauwe afstemming en interactie met al onze in- en externe stakeholders. De geplande werkconferenties konden niet doorgaan. Maar we hadden een prachtig alternatief. 140 medewerkers, leden van de OR, Raad van Toezicht en Cliëntenraad dachten mee over ons ‘Kompas voor de toekomst’ tijdens de online werkconferenties op 16 en 17 november 2020. Met een heuse livestream en via breakoutrooms waren we met elkaar verbonden en in gesprek. Het resultaat: een gedragen Kompas voor de toekomst. Met een nieuwe missie, visie en kernwaarden. Met beloften voor cliënten en medewerkers en speerpunten in ons beleid voor de komende jaren.

Een plan van ons allemaal

We werkten hard aan een boekje, folder, animatie, posters, en gesprekskaarten. Om met elkaar in gesprek te gaan en onze richting voor de komende jaren steeds scherp te houden. Zo houden we met elkaar het Kompas levend. Zodra het weer kan, komen we in 2021 weer fysiek bij elkaar, met zoveel mogelijk medewerkers. Want alleen door er samen over in gesprek te zijn, wordt het een plan voor ons allemaal. Een plan waarmee we de komende vijf jaar optimaal invulling kunnen geven aan onze bedoeling: onze cliënten herstelgericht begeleiden op hun weg naar meer levensgeluk. ■

‘ER IS FLINK MEEGEDACHT OVER MISSIE, VISIE EN KERNWAARDEN. EN IN SUBGROEPEN HARD GEWERKT AAN SPEERPUNTEN EN BELOFTEN AAN CLIËNTEN EN MEDEWERKERS. DE CONCLUSIE? WE HEBBEN EEN MOOIE, MAAR STEVIGE AMBITIE VOOR DE KOMENDE JAREN.’

UITGAVE

RIBW AVV 2021

CONCEPT, TEKST, EINDREDACTIE, VORMGEVING EN PRODUCTIE

gloedcommunicatie,
Ivo Hutten en RIBW AVV

FOTOGRAFIE

Ivo Hutten en
Goedele Monnens

ILLUSTRATIES

Agnes Loonstra

DRUKWERK

DPN Rikken Print

Leo: “Een droom die uitkomt is dat ik zelfstandig ga wonen, zonder begeleiding!”

DROOM DIE UITKOMT

WEER GENIETEN

Ingrid: “Ik kan weer genieten, van hele kleine dingen. De lente, de zon, andere mensen.”

Silvy: “Ik vond de kracht terug die ik had in mijn jonge jaren.”

KRACHT

Jeanne-Marie: “Samen een praatje maken, een kopje thee drinken of een stukje fietsen, zo kom ik uit mijn isolement.”

PRAATJE MAKEN

Dick: “Een simpele glimlach zorgt ervoor dat ik mij gewaardeerd voel.”

SIMPELE GLIMLACH

Wouter: “Toen ik voor het eerst de boodschappen in de kast zag staan en de kookgeuren in huis rook, voelde dat zo goed!”

KOOKGEUREN IN HUIS

Marieke: “Bij RIBW AVV heb ik leren geloven in mezelf. Ook ik heb iets te bieden.”

GELOVEN IN MEZELF

Sylvester: “Wandelen helpt mij om mijn hoofd leeg te maken, ik kijk er echt naar uit.”

WANDELEN

EIGEN PLEK

Erik: “Een huis via Housing First! Ik ben zo blij met mijn eigen plek! Ik heb het gevoel dat ik weer leef!”

De juiste hulp, op het juiste moment. Ondersteuning en passende begeleiding, gericht op herstel. Maar wat we onze cliënten vooral bieden is hoop en perspectief. Een hernieuwd geloof in zichzelf en meer levensgeluk. De zon, samen een praatje maken, zelfstandig wonen: dit betekent levensgeluk voor onze cliënten.